Dosarul nr. 21r-635/24 Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana
1-23152986-02-21r-03042024 Judecător: Sergiu Ciobanu

D E C I Z I E

03 februarie 2025
*****

Colegiul penal al Curţii de apel Centru, în componenţa:
Preşedinte de şedinţă, judecător Alexandru Spoială
Judecătorii Igor Chiroșca și Denis Băbălău

A examinat în ședință de judecată, în lipsa părților, recursul avocatului Tetelea Marcel în interesele condamnatului Daicu Gheorghe declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 12.03.2024.

Procedura de citare executată.
Colegiul penal al Curții de apel Centru, asupra recursului, -

C O N S T A T Ă:

La data de 26.10.2023 cu nr.46090, condamnatul Gheorghe Daicu, a înaintat o plângere prin care a solicitat instanței de judecată constatarea detenției sale în condiții inumane contrare prevederilor art. 3 CEDO, din Penitenciarul nr. 13 Chișinău și Penitenciarul nr. 15 Cricova.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 12.03.2024 a fost respinsă ca fiind tardivă plângerea condamnatului Daicu Gheorghe, împotriva administrației instituției penitenciare care pune în executare hotărârea judecătorească de condamnare privativă de libertate, cu privire la constatarea deținerii în condiții de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în Penitenciarul nr. 13, *****, în calitate de condamnat, pentru perioada 27.03.2019-12.04.2019.

Respinsă, ca fiind neîntemeiată plângerea condamnatului Gheorghe Daicu, împotriva administrației instituției penitenciare care pune în executare hotărârea judecătorească de condamnare privativă de libertate, cu privire la constatarea deținerii în condiții de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în Penitenciarul nr.15 Cricova, în perioada 12.04.2019-20.10.2022; 10.11.2022-16.03.2023; 27.03.2023-18.01.2024 și respectiv 01.02.2024 - prezent.

Nefiind de acord cu încheierea în cauză, recurs a declarat avocatul Tetelea Marcel în interesele condamnatului Daicu Gheorghe, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 12.03.2024, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care a dispune reducerea pedepsei condamnatului conform art.385 alin.5 Cod de procedură penală, pentru perioada în care avea statut de prevenit și conform art.473^4 alin.4 Cod de procedură penală, pentru perioada în care avea statut de condamnat.

În argumentarea recursului a menționat faptul că Daicu Gheorghe a fost deținut în perioada 14.11.2012 — 08.02.2013, în perioada 27.03.2019-12.04.2019 în Penitenciarul nr. 13-Chișinău și în prezent în Penitenciarul nr. 15-Cricova 12.04.2019-20.10.2022; 10.11.2022-16.03.2023; 27.03.202318.01.2024 și respectiv 01.02.2024 - prezent, perioadă în care s-a deținut în condiții inumane și degradante, a fost plasat în celule suprapopulate, în celule nu pătrundea lumina și era frig, pereții erau umezi, apă potabilă nu era, asistența medicală necorespunzătoare, alimentația necalitativă. Astfel condamnatul a fost deținut și este la moment în condiții inumane, contrariu argumentului instanței de fond cât privește tardivitatea plângerii sub aspectul că plângerea dată este înaintată tardiv, cu omiterea termenului de 6 luni, din momentul când acesta nu mai este deținut în astfel de condiții.

Astfel, apărătorul consideră că, dificultățile cu care s-a confruntat condamnatul pe parcursul detenției sale, în Penitenciarul nr. 15 Cricova, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar articolului 3 din Convenție, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat. In acest sens, CEDO a explicat că dacă există o dispută cu privire la condițiile de detenție între părți, nu este necesar să se constate veridicitatea fiecărui element litigios, atunci când alegația gravă nu este respinsă de către statul pârât, poate fi conchisă încălcarea art. 3 din Convenție. Este cazul când statul este unicul care deține informații susceptibile de a confirma sau respinge alegațiile reclamantului.

Colegiul penal, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 447 alin.1, 2 Cod de procedură penală, a procedat la examinarea cauzei fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

Examinând motivele recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal consideră justificată admiterea recursului avocatului, cu casarea parțială a încheierii contestate pentru considerentele care urmează a fi expuse mai jos.

Conform art. 449 alin. (1) pct. 2) lit. d) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: admite recursul, casând hotărârea, parțial sau integral, și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Reieșind din materialele cauzei, Colegiul penal reține că, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23.07.2019, Gheorghe Daicu, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin.2 lit.b) și d) și art. 190 alin.5, iar prin prisma prevederilor art. 84 Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare, pe un termen de 12 ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

Termenul ispășirii pedepsei urmând a fi calculat de la data pronunțării deciziei cu includerea duratei reținerii în arest din data de 04.08.2012-08.02.2013 și arestului la domiciliul din data de 08.02.2023-03.07.2014.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana din 18.01.2023, în privința condamnatului Gheorghe Daicu, au fost aplicate prevederile art. 473^{2-4} Cod de procedură penală, pentru perioada în care s-a aflat în condiții precare în Penitenciarul nr. 13 Chișinău pentru perioada 14.11.2012-08.02.2013, reducându-i din pedeapsa penală cu 3 zile.

Începutul executării pedepsei închisorii 23.07.2019, sfârșitul executării pedepsei 25.10.2024.

Conform raportului prezentat de către reprezentantul Penitenciarului nr. 15 Cricova, se atestă că condamnatul Gheorghe Daicu, a fost deținut în următoarele instituții penitenciare ale RM: Penitenciarul nr. 13, *****: 27.03.2019 -12.04.2019; Penitenciarul nr. 16 Pruncul: 20.10.2022-10.11.2022;16.03.2023-27.03.2023; 18.01.2024-01.02.2024; Penitenciarul nr. 15 Cricova: 12.04.2019-20.10.2022; 10.11.2022-16.03.2023; 27.03.2023-18.01.2024 și respectiv 01.02.2024 – prezent.

Potrivit prevederilor art.385 alin.5 Cod de procedură penală în cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curţii Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se calculează în felul următor: de la una la două zile de reduceri pentru 10 zile de detenție în condiții precare calculate cumulativ. Prevederile art.473^{2} alin.2-2^{5} şi 5, art.473^{3} alin.3 şi art.473^{4} alin.1–5^{1} se aplică în mod corespunzător la examinarea plângerii prevenitului sau a apărătorului acestuia împotriva condițiilor de detenție.

Potrivit prevederilor art. 473^{2} alin. 3 Cod de procedură penală, condamnații care au fost deținuți cel puţin 10 zile în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.

Conform prevederilor art.473^{4} alin. 4 Cod de procedură penală, în cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473^{2} alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție în condiţii precare calculate cumulativ. (5) În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473^{2} alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei în condiţiile alin.(4) din prezentul articol, iar în privinţa perioadei rămase, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului, din contul

bugetului de stat, a sumei băneşti în mărime de până la 2 unităţi convenţionale pentru fiecare zi de detenţie în condiţii precare, precum şi a costurilor şi cheltuielilor aferente. Instanţa de judecată poate rotunji în favoarea condamnatului termenul de pedeapsă constatat ca fiind executat în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, pentru a deduce integral acest termen din termenul rămas neexecutat.

Ca urmare a examinării cauzei, Colegiul penal, constată faptul că condamnatul a depus plângerea respectivă în instanța de judecată la 26.10.2023. Pretențiile acestuia vizează perioada detenției sale în Penitenciarul nr. 13, *****: 27.03.2019 - 12.04.2019; Penitenciarul nr. 15 Cricova: 12.04.2019-20.10.2022; 10.11.2022-16.03.2023; 27.03.2023-18.01.2024 și respectiv 01.02.2024 – prezent, respectiv, Colegiul penal se va expune asupra pretențiilor din aceste două instituții.

Deci, în speța supusă examinării, instanța de recurs constată că, Daicu Gheorghe, a depus la data de 26.10.2023 în instanța de judecată plângere ce se referă inclusiv la condițiile de detenție din Penitenciarul nr. 13 Chișinău, pentru perioada de timp 27.03.2019 – 12.04.2019, respectiv, în asemenea împrejurări, cu trimitere la faptul că art.473^2, 473^3 şi art. 473^4 Cod de procedură penală au fost introduse prin Legea nr.272 din 29.11.2018, în vigoare din 01.01.2019, se constată că, prevederile art.473^2 alin.5 Cod de procedură penală, în privința perioadei de timp 27.03.2019 – 12.04.2019 nu au fost respectate.

La caz se atestă că, cererea privind constatarea condițiilor inumane de detenție în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, pentru perioada 27.03.2019 – 12.04.2019 nu a fost depusă în interiorul termenului de 6 luni prevăzut de art.473^2 alin.5 Cod de procedură penală, iar drept urmare, Colegiul penal reține legalitatea încheierii contestate în această parte.

Cu referire la perioadele 12.04.2019-20.10.2022; 10.11.2022-16.03.2023; 27.03.2023-18.01.2024 și respectiv 01.02.2024 – 14.02.2024, deținerii condamnatului în Penitenciarul nr.15 Cricova, instanța atestă faptul că Daicu Gheorghe a fost deținut în condiții inumane, de detenție, care se constată a fi contrare art. 3 CEDO, în calitate de condamnat în perioada menționată.

Astfel, luând în considerație totalitatea efectelor cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale ale condamnatului, precum și intensitatea, gravitatea și durata încălcării, ținând cont de principiile proporționalității și echității, Colegiul penal consideră necesar, oportun și rezonabil de a constata că, Daicu Gheorghe a fost deținut în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale în perioada 12.04.2019-20.10.2022 (1287 zile); 10.11.2022-16.03.2023 (126 zile); 27.03.2023-26.10.2023 (data depunerii prezentei plângeri) 213 zile, în total a fost deținut 1626 de zile de detenție precară în penitenciarul nr.15 Cricova al ANP.

În condiţiile art. 473^4 alin.4 Cod de procedură penală, se reduce pedeapsa condamnatului Daicu Gheorghe, cu 163 zile, pentru perioada de 1626 zile, în care

condamnatul s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr.15 Cricova, în condiţii contrare prevederilor art.3 din CEDO, calculându-se 1 zi de reduceri pentru 10 zile de detenţie, cu rotungirea în favoarea condamnatului.

Pentru motivele expuse, Colegiul Penal va admite recursul avocatului Tetelea Marcel în interesele condamnatului Daicu Gheorghe cu casarea parțială a încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 12.03.2024.

În conformitate cu prevederile art. 469 – 471, art. 449 alin.1 pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Admite recursul avocatului Tetelea Marcel în interesele condamnatului Daicu Gheorghe declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 12.03.2024.

Casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 12.03.2024, în partea respingerii plângerii condamnatului Daicu Gheorghe, împotriva administrației Instituției Penitenciare nr.15 Cricova al ANP referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre în această parte, prin care:

Se constată faptul că, Daicu Gheorghe a fost deținut în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale în perioada 12.04.2019-20.10.2022 (1287 zile); 10.11.2022-16.03.2023 (126 zile); 27.03.2023-26.10.2023 (213 zile), în total 1626 de zile de detenție precară în penitenciarul nr.15 Cricova al ANP.

În condiţiile art. 473^4 alin.4 Cod de procedură penală, se reduce pedeapsa condamnatului Daicu Gheorghe, cu 163 (o sută șaizeci și trei) zile, calculându-se 1 zi de reduceri pentru 10 zile de detenţie.

În rest încheierea se menține fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței Alexandru Spoială

Judecători Igor Chiroșca

Denis Băbălău